

Aspecte financiare ale Școlarizării Deschise

Mesaje cheie

- ⇒ **Inițiativele de școlarizare deschisă au nevoie de finanțare continuă începând din fazele inițiale, precum și pe toată durata de viață a programului**
- ⇒ **Finanțarea poate fi alocată școlii sau altor actori ai programelor de școlarizare deschisă și trebuie să existe asigurări că familiile nu au povara financiară aferentă**

Resursele financiare pentru școlarizarea deschisă trebuie concepute într-un mod durabil și trebuie să se asigure că activitățile de școlarizare deschisă nu creează nicio povară financiară suplimentară pentru familii. Acestea sunt premise ale prevederilor educației incluzive. Aceasta înseamnă că trebuie să existe o legislație care fie să ofere școlilor bugete adecvate și flexibile pentru a-și finanța activitățile, inclusiv cele de școlarizare deschisă, fie trebuie să existe un fond disponibil pentru alți actori ai școlii deschise pentru a-și oferi serviciile gratuite pentru școală. Trebuie să avem în vedere realitatea faptului că piloții de succes sunt durabili doar dacă sunt asigurate costurile de operare.

Drepturile fundamentale ale copiilor la educație gratuită și de calitate sunt consacrate în legislația din toate țările europene prin Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului. În 2012, Uniunea Europeană și-a luat un angajament suplimentar de a respecta dreptul la educație și, în special, accesul la învățământul obligatoriu gratuit în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în 2012. Aceasta oferă temeiul juridic pentru abordarea finanțării școlii deschise și inovației în educația STE(A)M. La implementarea programelor de școlarizare deschisă, este necesar să se asigure că nu există nicio povară financiară pentru familii, astfel încât aceasta are un impact pozitiv asupra echității și incluziunii.

Resursele financiare pentru educație, cuantumul acestora, alocarea și nivelul de autonomie al școlilor în ceea ce privește bugetul variază foarte mult de la țară la țară. În general, sistemele școlare au resurse financiare limitate cu care să își urmărească obiectivele, astfel politicile și schemele de finanțare joacă un rol cheie în asigurarea faptului că resursele

sunt alocate într-un mod care să asigure schimbările și dezvoltarea necesare. Atunci când se implementează programe inovatoare, cum ar fi școlarizarea deschisă în domeniul educației STE(A)M, este necesar să se facă diferența între resursele pentru proiectare și stabilire a unui parteneriat inovator și menținerea acestuia. Inițiativele de școlarizare deschisă de succes sunt posibile doar în medii de finanțare care oferă finanțare nu numai pentru fazele inițiale ale unor astfel de programe, ci și iau în considerare și asigură costurile susținerii acestora.

Inspirație #1 - Rødovre

În Rødovre, parte a orașului Copenhaga, există o strategie sistematică de școlarizare deschisă la nivel municipal. Strategia este inspirată de „rucsacul cultural” norvegian și implică atât activități orientate spre STEM, cât și activități culturale. Această strategie este implementată printr-un nou program în fiecare an școlar. Conține activități de școlarizare deschisă obligatorie pentru toate clasele, de la grădiniță până la clasa a IX-a, la cele șapte școli publice din Rødovre. Aceste activități sunt finanțate public 1/3 din bugetele școlilor locale și 2/3 din bugetul administrației școlilor municipale. În Danemarca, nu este permisă taxarea părinților pentru activitățile școlare ale elevilor. Programul de școlarizare obligatorie deschisă este discutat în fiecare an și decis împreună de administrația municipală și reprezentanții școlilor locale. Trebuie subliniat faptul că programul obligatoriu este un criteriu minim și este implementat pentru a se asigura tuturor elevilor posibilitatea de a participa la activități de școlarizare deschisă, indiferent de preferințele individuale ale profesorului. Acest lucru lasă încă mult spațiu profesorilor pentru a îl alocă altor activități curriculare într-un cadru de școlarizare deschisă. Consultantul municipal pentru școlarizare deschisă oferă, de asemenea, formare continuă gratuită pentru profesori cu privire la didactica școlarității deschise, și astfel, aceste activități sunt adesea integrate în planurile generale de învățare în loc să devină vizite de sine stătătoare. În unele cazuri, administrația municipală a cofinanțat oferta furnizorilor externi ai activităților de școlarizare deschisă pentru a face conținutul să se potrivească cu strategia didactică locală, de ex. competențe de inovare și tehnologie.

[\(Mai multe informații\)](#)

În realitate, în creșterea, gestionarea și alocarea bugetelor școlilor sunt implicate diferite organisme. Un număr tot mai mare de sisteme școlare se caracterizează prin guvernanta pe mai multe niveluri, cu un set tot mai mare de actori incluzând diferite niveluri de politică, școlile înseși și furnizorii privați implicați în finanțarea școlii. Guvernele centrale ar trebui să continue să ofere majoritatea resurselor financiare pentru școli, deoarece este parte integrantă a obligației lor legale de a oferi educație gratuită. Responsabilitatea cheltuirii acestor fonduri este împărțită între o gamă din ce în ce mai largă de actori, în spiritul implicării părților interesate și al conducerii colaborative. În multe țări, guvernanta finanțării școlilor se caracterizează prin creșterea descentralizării fiscale, punând o responsabilitate considerabilă asupra părților interesate din școlile locale în ceea ce privește deciziile bugetare. Acest lucru generează oportunități pentru implementarea programelor de școlarizare deschisă și stabilirea de parteneriate, dar ridică și provocări pentru școli și, prin urmare, necesită aranjamente instituționale adecvate. Pentru a sprijini finanțarea eficientă a școlilor și pentru a evita efectele negative asupra echității în contexte de guvernanta în schimbare, este necesar să se asigure că rolurile și responsabilitățile în sistemele de finanțare descentralizate sunt bine aliniate; să asigure condițiile necesare pentru gestionarea eficientă a bugetului la nivelul școlii; și să dezvolte cadre de reglementare adecvate pentru încorporarea finanțării private în bugete, într-un mod care să prevină interferența directă.

Inspirație #2 – AEC, Portugalia

În Portugalia, Guvernul sprijină acest program gratuit – AEC: Atividades de Enriquecimento Curricular (Activități de îmbogățire a curriculumului). Acestea fac parte dintr-o strategie amplă de articulare între școală și organizarea răspunsurilor sociale în domeniul sprijinului familial. Această strategie se bazează pe trei strategii principale: Activități de animație și sprijin familial în învățământul preșcolar (AAAF); Activități de îmbogățire a curriculumului (AEC); Componenta Sprijinul Familiei în ciclul I al Învățământului de bază (CAF).

AAAF sunt concepute pentru a asigura monitorizarea copiilor din învățământul preșcolar înainte și sau după perioada zilnică de activități educaționale și în perioadele de întrerupere a acestor activități.

AEC are loc în ciclul I al învățământului de bază. Activitățile sunt opționale și pot avea un caracter ludic, formativ și cultural care se concentrează pe domeniile sport, arte, știință și tehnologic, conectarea școlii cu Societatea, sporind unele valori precum solidaritatea și voluntariatul și dimensiunea europeană a educației.

În CAF, ansamblul de activități a fost conceput pentru a asigura monitorizarea elevilor din ciclul I al învățământului de bază înainte și/sau după componentele curriculumului și AEC, precum și în perioadele de întrerupere școlară. ([Mai multe informații](#))

Este nevoie de formule de finanțare bine concepute pentru distribuirea finanțării cheltuielilor curente într-un mod transparent și eficient. Acordarea de finanțare directă școlii sau finanțarea costurilor activităților non-formale sunt la fel de eficiente și adecvate, atâta timp cât sunt aranjate într-un mod bine planificat și durabil. Guvernele ar trebui să asigure un sistem stabil și transparent pentru a aloca fonduri publice disponibile pentru școlarizarea deschisă, pentru a sprijini atingerea obiectivelor de echitate prin mecanisme de finanțare a școlilor. Schemele de finanțare trebuie să fie aliniate la obiectivele și prioritățile strategice. În același timp, bugetele pentru educație ar trebui să fie, de asemenea, suficient de flexibile pentru a răspunde noilor priorități și circumstanțelor neprevăzute, precum și pentru a oferi stimulente pentru eficiență, însă printr-o reglementare transparentă și nu pe o bază ad-hoc.

Surse: *OECD, Comisia Europeană*

DESPRE PHERECLOS

PHERECLOS își propune să înființeze „Clustere locale de educație” (CLE) cu design diferit ca exemple de școlarizare deschisă. Toate CLE-urile vor reuni școli și alți actori relevanți din ecosistemul educațional dintr-o anumită regiune pilot, susținute de un program de mentorat în parteneriat. CLE-urile vor fi incubatoare care vor permite dialogul între diverse părți și vor ajuta la stabilirea de activități comune în educația formală și non-formală. CLE-urile vor ajuta, de asemenea, la dezvoltarea unor medii de învățare colaborative ca bancuri de testare experimentale pentru școli și, în paralel, își propun să aibă un impact asupra calității oportunităților de implicare în știință disponibile în aceste domenii.

Mai multe informații www.phereclos.eu